

Yayına Hazırlayan: Sevgi Özçelik, Aralık 2014

Sosyo-ekonomik Politikalar Bağlamında Diyanet İşleri Başkanlığı: Kamuoyunun Diyanet'e Bakışı Tartışmalar ve Öneriler başlıklı kitap, 2012-2014 arasında yürüttüğümüz ve Diyanet İşleri Başkanlığının politika ve faaliyetlerini kapsamlı bir şekilde değerlendirdiğimiz çalışmanın ürünü...

Kitapta, Prof. Dr. İftar Gözaydın'ın "Diyanet İşleri Başkanlığı Tartışmasına Yeni bir Bakış" başlıklı sunuş yazısı, Yrd. Doç. Dr. Nil Mutluer'in Diyanet'i yapısal, sosyal ve ekonomi-politik yönleriyle ele aldığı araştırması, Konda tarafından gerçekleştirilen, Diyanet'e dair kanaatlerin ele alındığı Türkiye genelindeki kamuoyu araştırmasının sonuçları ve 11 şehirde düzenlediğimiz Diyanet'i Tartışıyoruz toplantılarından notlar yer alıyor.

Diyanet'i Tartışıyoruz çalışması hakkında:

Diyanet, bugüne kadar çeşitli yönleriyle tartışıldı. Bütçesi, şeffaf bir yapıya sahip olup olamayacağı, siyasi işlevi, verdiği hizmetler vs. Bu kıymetli çalışmalardan yararlanmakla beraber bu projede, Diyanet'in sosyal ve siyasi hayattaki rolüne, yurttaşların günlük yaşam pratiklerindeki etkisine, son dönemde artan etkinliğine bakmayı ve bu kurumun yapısına ilişkin alternatif senaryolar üzerine tartışılmasını hedefledik. Çalışmayı yürütürken Diyanet'in merkezi konumunu din, inanç ve ifade özgürlüğü bağlamında da değerlendirdik.

Proje kapsamında Konya, Dersim, Trabzon, Sakarya, İzmir, Mardin, Antakya, Sivas, Van, Edirne, Bursa olmak üzere sekiz şehirde "Yuvarlak Masa Toplantıları" düzenledik. Bu toplantılarda her şehirde, konuyla ilgili kişi ve kurumlar bir araya gelerek, Diyanet'e ilişkin görüşlerini, beklentilerini ve önerilerini paylaştılar. "Diyanet'in hizmetlerine nasıl bakıyorlar?" "Gündelik hayatta bu hizmetlerden ne kadar yararlanıyorlar?" "Diyanet'ten talepleri neler?" "Mevcut yapısına dair eleştirileri neler?" gibi sorular etrafında yaptıkları yorumlar proje sonundaki kitapta yayınlandı.

Yuvarlak Masa Toplantılarına paralel olarak, yürüttüğümüz çalışmayla ilgili bilgilendirmek ve toplantılardan derlediğimiz görüşleri paylaşmak amacıyla Diyanet İşleri Başkanlığı, TBMM, sivil toplum kuruluşları, akademik kurumlar ve kamu kuruluşlarına ziyaret ettik.

Çalışmanın önemli bir ayağını da araştırmalar oluşturdu. Konda'nın Türkiye genelinde yaptığı kamuoyu araştırmasının yanı sıra, Nil Mutluer tarafından yürütülen, Diyanet'in beyan ve yayınlarının söylem analizi, diğer ülkelerdeki din hizmetleriyle karşılaştırma, Diyanet'in diğer kamu kurumlarıyla (Aile ve Sosyal Politikalar Bakanlığı vs.) ilişkisi gibi başlıkların yer alacağı kapsamlı araştırmanın bulguları da yine kitapta yer aldı.